

Lifestyle

GHID DE VACANȚĂ CAPITAL.RO: Tot ce trebuie să știi ca turist în Turcia

Autor: **Otilia Cristea**

Publicat: 5 August 2009

Capital.ro continuă seria de sfaturi de călătorie cu Turcia, o țară preferată de mulți români pentru concediul de vară, mai ales că are ieșire la patru mări: Marea Neagră, Marea Mediterană, Marea Egee și Marea Marmara. Adorată pentru peisaje, criticată de multe ori pentru practicile și insistența negustorilor ei, Turcia este o țară unde se îmbină mai multe lumi. Turiștii, cei care aduc aerul modern, vin aici pentru a se desfăta cu aromele Orientului.

Pentru a intra în Turcia, românii au nevoie de viză. În mod excepțional, aceasta este acordată la frontieră pentru călătoriile în scop turistic, cu drept de ședere de 30 zile și cu o singură intrare.

Fiind un stat axat foarte mult pe turism, pe lângă moneda națională, lira turcească nouă, comercianții turci primesc și euro, dar mai ales dolari americani. Deși limba turcă este una destul de grea, românii vor da peste foarte multe expresii cunoscute, împrumutate de-a lungul istoriei comune a celor două popoare.

Șoferi periculoși

Pe site-ul [MAE](#) la capitolul trafic auto, lista atenționărilor este destul de lungă. Sunt interzise aparatele detectoare sau anti-radar, iar dacă veniți cu o mașină închiriată trebuie să aveți actele doveditoare traduse și în limba turcă. Turcii nu acordă prea multă atenție stării tehnice a vehiculelor, motiv pentru care traficul este periculos. Atât pietonii, cât și șoferii trebuie să fie atenți la trecerile de pietoni și la intersecții, unde regulile de circulație nu sunt respectate cu prea multă strictețe.

Autoritățile române le mai atrag atenția turiștilor asupra riscului seismic, Turcia fiind o zonă foarte activă în acest sens, dar și a amenințărilor teroriste, în ultima vreme acest fenomen făcându-și mai des simțită prezența.

Regulile moscheii

Aproape 99% dintre locuitori sunt musulmani, însă Turcia este un stat laic, ceea ce înseamnă că nicio religie nu primește tratament special. O veste bună pentru vizitatori, fiindcă deși populația majoritară este musulmană, în Turcia nu se aplică cu mare strictețe rigorile acestei credințe.

Atunci când alegeți locul de cazare ar trebui să aveți în vedere că, dacă veți fi în preajma unei moschee, dimineața devreme credincioșii sunt chemați la rugăciune, într-un mod nu foarte subtil. Iar dacă sunteți mai „petrecăreți”, aflați că pe o stradă pe care se află o moschee nu se bea sau vinde alcool.

Cei care nu sunt musulmani pot intra într-o moschee dacă respectă câteva reguli de bază. Întotdeauna trebuie să te desculți înainte să intri într-o moschee. Poți lăsa încălțărilor într-un loc special amenajat la intrare, ori le poți lua cu tine. Ca în mai toate lăcașurile sfinte, este de preferat să eviți conversațiile sau măcar să șoptești. Nu fă poze fără să ceri permisiunea înainte.

Ținută adecvată în lăcașul sfânt

Cât despre vestimentație, femeile trebuie întotdeauna să intre în moschee cu părul, mâinile și picioarele acoperite. Și bărbații au obligația să poarte pantaloni și mâneci lungi.

Vizitatorii Turciei vor auzi de cinci ori pe zi, la difuzoare, chemarea la rugăciune, moment în care credincioșii se opresc din treabă și încep să se roage. Dacă întâlnești o persoană care se roagă, respectuos ar fi să nu treci prin fața sa. În multe părți există locuri de rugăciune îngrădite tocmai din acest motiv.

În afara zonelor turistice, oamenii sunt mai tradiționaliști. De îndată ce te depărtezi de zonele populare începi să conștientizezi faptul că te afli într-o țară musulmană. Majoritatea localnicilor își acoperă părul și poartă rochii lungi. Îmbracă-te adecvat, pentru a le respecta cultura și credința atât cât se poate. Un astfel de comportament din partea străinilor este foarte apreciat de turci.

Respect pentru Atatürk

Ca turist, este bine să știi de admirația și venerația pe care o au turcii față de fostul lor lider Mustafa Kemal Atatürk, pentru că orice ofensă adusă la adresa lui este pedepsită de legea penală. Lui Atatürk îi este atribuită modernizarea Turciei. A fost un lider militar care a luptat în Primul Război Mondial, dar a condus și mișcarea națională de independență, a cărei urmare a fost, în 1923, proclamarea Republicii Turce. Portretele sale împânzesc întreaga țară, fiind imposibil să nu dai peste o fotografie sau o statuie de-a lui pe durata șederii.

Târguiala și insistența, sufletul negoțului

De departe aspectul cel mai dezbătut despre Turcia este modul în care aproape peste tot trebuie să te tocmești, de la nota de plată din restaurant până la covoare de mii de dolari. Asta se întâmplă îndeosebi în zonele turistice, de aceea, mulți dintre stăinii veniți aici în vacanță ajung agasați de această practică. Târguiala turcilor și insistența lor ajung la paroxism în celebrele bazaruri, unde negustorii sunt „câtă frunză, câtă iarbă”, la fel ca și oferta. Negocierea este pentru turci un mod de socializare, o tradiție care face parte din mecanismul comercial.

Ca peste tot, există prețurile pentru localnici și prețuri pentru turiști. Primul preț pe care un străin îl va auzi va fi unul exorbitant. De multe ori trebuie să aduci suma cel puțin la jumătate. Nu trebuie să arăți prea mult interes, iar dacă negocierea nu merge bine, poți întotdeauna să ieși din magazin. Acest gest va reduce considerabil prețul; funcționează de fiecare dată.

Prețuri speciale pentru „friends”

Negustorii turci încearcă să le vândă turiștilor orice și va fi foarte greu să scapi de ei. O expresie pe care o veți auzi mai mereu prin bazar este „Special price for you, my friend!”.

Zonele turistice sunt împânzite de tarabe de unde poți cumpăra excursii, iar modul de abordare al celor care le vând este același ca în bazar. Și aici prețurile diferă și sunt negociabile, e bine să compari ofertele și să te interesezi ce includ excursiile și ce nu.

Este bine să aveți mărunt la îndemână, pentru că la multe toalete, chiar și la cele din interiorul restaurantelor, se plătește. Nu uita că, fiind în Turcia, toaletele sunt... turcești. Totuși, în zonele populate de turiști, vei găsi și varianta modernă sau ambele.

Cumpărături otomane

Bazarurile din Turcia au o ofertă foarte bogată. Covoarele persane, care i-au adus notorietate acestei țări și pe care comercianții aproape că ți le bagă pe gât, cât sunt ele de mari, au prețuri diferite în funcție de material, calitate ori vechime. În cazul în care vrei să achiziționezi unul, compară prețurile din mai multe locuri.

Este aproape de prisos atenționarea în cazul hainelor „de firmă” din bazar, dat fiind faptul că românii au în vocabular cuvântul „turcisme” pentru făcături. Nici cei mai naivi turiști nu pot crede că un tricou Calvin Klein original ar putea să coste 3-4 dolari.

Și articolele de piele sunt foarte căutate în Turcia, pentru că poți găsi produse de calitate și ieftine. Însă, ai grijă de unde le iei, pentru că nu toate sunt de calitate, mai ales în bazar. Există magazine oficiale, unde primești și garanție pentru articolele cumpărate.

Pentru a putea simți gustul Orientului și la întoarcere, poți alege din oferta extrem de variată de condimente a turcilor. În plus, nu ratați delicatesele dulci din Turcia, precum rahatul ori halvaua.

Foarte des vei găsi la comercianții din bazar simbolul turcesc Nazar Boncuk, în traducere „Ochiul Răului”, sub formă de medalion. Se spune despre acest simbol că te ferește de energiile negative, transmise de oamenii care îl invidiază sau îi vor răul posesorului.

Bacșișul s-a născut în Turcia

Bacșișul, cuvânt de origine turcă, poate deschide multe uși și atrage numeroase zâmbete. În unele baruri și restaurante, servirea este inclusă în preț, dar este foarte apreciat și un mic bacșiș.

Unde nu este trecut pe notă, în general se lasă în jur de 10%. La personalul de la hotel, șpaga rămâne la latitudinea clientului, în timp ce la băile turcești (hamam), se practică cele mai mari bacșișuri, în jur de 30%.

La capitoul mâncare, bucătăria turcă este foarte impresionantă, oferta nu lipsește, mai greu e să te ferești de ea. Turcii încep masa cu meze, care sunt aperitive și care pot cuprinde o listă întreagă de preparate. Mâncarea gătită turcească e destul de gustoasă și pe placul românilor, dar poate fi cam uleioasă, așa că dacă vrei să eviți grăsimile, treci pe grătar, este sfatul lui Emanuel Ciocu, editor la cevabun.ro.

Locul unde kebabul e la el acasă

Turcia este țara kebabului și vei găsi aici cele mai originale combinații și metode de preparare. Adana kebab e unul dintre kebaburile clasice turcești. Se servește cu legume la grătar (ardei, ardei iuți, ceapă, roșii) și un pilaf din grâu bulgur (un grâu spart), vă mai recomandă Emanuel Ciocu.

Aici se mănâncă foarte multă pâine, Turcia fiind supranumită „coșul cu pâine al lumii”. Carnea preferată a turcilor este cea de miel, așa că pregătește-te să guști numeroase specialități de miel. Tradițional, masa se încheie cu cantități mari de delicatose dulci.

Spre deosebire de majoritatea țărilor musulmane, în Turcia alcoolul nu este interzis. De băut, turcii vă vor oferi raki, un rachiu aromat cu anason (similar cu pastis-ul francez, sambuca italiană, arak-ul libanez sau ouzo-ul grecesc). Se bea diluat cu apă sau cu multe cuburi de gheață (proporție 50-50%). În contact cu apă sau gheață se transformă într-un lichid lăptos, ne-a mai explicat reprezentantul site-ului cevabun.ro. Dacă refuzați o țârie, puteți încerca berea locală - Efes, care se găsește în toate localurile. În Turcia apa nu este potabilă, așa că cel mai bine ar fi să consumați apă îmbuteliată de la magazine.

Baie, narghilea și ceai

Pentru a intra mai ușor în pielea unui sultan, trebuie să încerci renumitele lor metode de relaxare. Una dintre ele este vizita la băile turcești (hamam), un răsfăț în genul spa. Indicată ar fi să rogi localnicii să te ghideze spre un hamam la care merg ei, pentru că cei de la recepție vă vor direcționa spre băile „turistice” (care pot fi chiar în hotel), unde prețurile sunt la fel de „turistice”.

Un alt mod de destindere folosit de turci și oferit cu insistență turiștilor este narghileaua. Fumatul narghilelei este un obicei împăământenit în Turcia, un mod de a socializa, care merge mână în mână cu jocul de table, al doilea „sport” național, după fotbal.

Turcii sunt mari consumatori de ceai, băutul lui fiind un alt obicei de socializare al lor. Ceaiul turcesc este un pic mai amar decât cel care se bea în restul Europei. La fel de notorie ca ceaiul turcesc este cafeaua, turcii având și o modalitate aparte de a o prepara, cu multă spumă.

Hoții și vardişti

În bazarurile aglomerate din orașele sau stațiunile din Turcia fii foarte atent la buzunare. Unde este aglomerație sunt și mulți hoți, regulă care se aplică în fiecare colț al lumii. În schimb, în această țară nu veți vedea prea mulți cerșetori, pentru că aici poliția își face foarte bine treaba. Nu încerca să le oferi autorităților din Turcia „mici atenții”. Deși e țara unde bacșișul este un stil de viață, cu poliștii nu ar fi indicat să încerci asta.

Când vine vorba de taxiuri, povestea e cam aceeași ca peste tot. Aceleași șiretlicuri folosite de taximetriști în lumea întreagă se aplică și aici. Aveți în vedere că sunt trei tarife de taxare: de zi (gündüz), de noapte (gece) sau din afara localității (sehir disi). De multe ori, taximetriștii turci pun tariful de ieșire din oraș pentru cursele interne.

DEZBATERE:

Ai fost în Turcia ca turist? Spune-ne părerea ta despre această țară!

DETALII:

Campania GHID DE VACANȚĂ CAPITAL.RO va continua vineri cu Bulgaria.